

Таким чином, використання ігрових технологій на уроках математики у початкових класах в умовах реалізації концепції Нової української школи є ефективним засобом активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів, розвитку їх творчих здібностей та позитивного ставлення до математики. Гра, як метод навчання на уроках математики організовує, розвиває учнів, розширює їхні пізнавальні можливості, виховує особистість. В. Сухомлинський писав: «... у грі розкривається перед дітьми світ, творчі можливості особистості. Без гри немає і не може бути повноцінного дитячого розвитку».

ЛІТЕРАТУРА

1. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/.../ukrainska-shkola-compressed.pdf>..
2. Лисенко С. А. Гра як метод активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів початкової школи з математики. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2014. № 3. С. 405-412.
3. Сопівник Р. В. Система дидактичних ігор як засіб ефективності навчально-виховного процесу у сучасній початковій школі / Р. В. Сопівник, Л. О. Дубровська, В. Л. Дубровський // *Психолого-педагогічні науки*. 2016. № 4. С. 111-114.
4. Сухомлинський В. О. Про виховання / В. О. Сухомлинський. К., 1985. 365 с.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Рославець Р. М.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії і методики початкової освіти
Волинського національного університету імені Лесі Українки*

Юрчик В. Ю.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Волинського національного університету імені Лесі Українки*

Швидкоплинний розвиток суспільства, впровадження сучасних новітніх технологій в освітній процес потребують відповідних змін. Екологічна компетентність, якості підготовки вчителя початкової ланки освіти – одна з головних складових педагогічної діяльності фахівця.

Сучасна методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» ґрунтовно і послідовно переконує необхідність формування екологічної компетентності здобувачів початкової освіти. Тому важливо мати обґрунтовану систему їх здобуття у процесі навчання природничої освітньої галузі.

Задану функцію майбутній фахівець здобуває під час навчання у вищому навчальному закладі, який покликаний формувати у майбутнього спеціаліста якості інформаційно-знаннєвого і діяльнісного характеру, завдяки яким

формуються його професійні якості, набуваються знання, уміння, власні судження, необхідні для конкретного виду діяльності.

Проблема формування екологічного компетентнісного підходу молодших школярів у процесі навчання знайшла своє відображення у державних освітніх документах, як-от: в Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті, Концепції наукової, науково-технічної та інноваційної політики в системі вищої освіти України, Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти, Національній стратегії розвитку освіти в Україні.

Державний стандарт початкової освіти визначає екологічну компетентність як «особистісне утворення, що характеризує здатність школяра розв'язувати доступні соціальні та особистісно значущі практичні та пізнавальні проблемні задачі, пов'язані з реальними об'єктами природи у сфері відносин «людина – природа» [1, с. 2].

У зв'язку із реформування освітньої системи України особливої актуальності набуває проблема компетентнісного підходу у природничій освіті.

Мета – схарактеризувати зміст готовності майбутніх учителів до формування у здобувачів початкової освіти екологічної компетентності та показати наскільки ефективно це здійснюється в освітньому процесі на сучасному етапі.

Нова українська школа нині ставить перед молодшими школярами бути готовими до використання набутих знань у практичній діяльності шляхом впровадження навчальних засобів, нових форм та методів, які створюють уявлення про природничо-наукову картину світу і якими досягається виконання поставлених завдань.

Питання формування екологічної компетентності здобувачів початкової освіти аналізуються у наукових дослідженнях В.Вербицького, В.Маршицької, О.Пометун, Б.Гершунського, Б.Ельконіна, Н.Кузьміна. Значний внесок у запровадження екологічного компетентнісного підходу в освіту внесли науковці та сучасні українські вчені Н.Бібік, Т.Байбара, С.Бондар, О.Локшина, О.Пометун, І.Родигіна, О.Савченко та ін.

Ця проблема прослідковується і у наукових працях І.Андрусенко, Н.Борисенко, І.Жаркової, які висловлюють найрізноманітніші підходи до визначення змісту «екологічна компетентність», якими кшталтами та формами роботи найдоцільніше скористатися, щоб досягти бажаного результату. Вони зазначають, що екологічна компетентність молодшого школяра охоплює уявлення, знання, уміння і навички, ставлення до того чи іншого явища або факту, оцінних суджень та досвіду діяльності [2].

У збірнику тез наукових доповідей здобувачів вищої освіти відображено формування екологічної компетентності школяра, застосовуючи методіку реалізації нового змісту, що базується на сучасних загально методологічних принципах особистісно орієнтованого, компетентнісного, технологічного навчання й полягає у завданні вчителя навчити дитину вчитися та оперативно застосовувати набуті знання [2, с. 32].

Побувають різні судження науковців про поняття «екологічна компетентність». Однак, одностайної думки у їх висловлюваннях немає.

В. Луговий, О. Слюсаренко, Ж. Таланова в поняття «екологічний компетентнісний підхід» включають цілу систему понять і категорій в умовах сучасної освіти [3, с.6]. О. Пометун «екологічний компетентнісний підхід» тлумачить як спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових (базових, основних) і екологічних компетентностей особистості [3, с.226]. Г. Пустовіт – характеризує як результативно-цільову спрямованість освіти [3, с.87]. На особливу роль інтеграції змісту природничо-наукової освіти на основі законів природи вказує В. Ільченко [3, с.71].

Науковці вбачають у розглядуваному понятті, що це багатогранний, системний підхід здійснення процесу навчання, що це здатність спеціаліста розв'язувати будь-які питання, використовуючи не лише готову інформацію та здібності, а й інтенсивну участь розуму.

Екологічна компетентність спеціаліста – це системна інтегративна якість індивідуума, яка окреслюється сукупністю здатностей вирішувати проблеми і завдання різного рівня складності, що виникають у побуті і професійній діяльності, на основі сформованого ціннісного ставлення до природи, знань, освітнього і життєвого досвіду, індивідуальних здібностей, потреб і мотивів.

Отже, екологічний компетентнісний підхід реалізує не тільки мету і завдання початкової ланки освіти, дає школярам знання, але й створює можливість підготувати дитину до участі у суспільному житті країни, яка зможе творчо використати набуті знання на практиці.

Формування екологічної компетентності молодших школярів сприятиме розвитку самоосвіти, саморозвитку, спостережливості та дослідницьких умінь, розвитку екологічної культури і свідомості, критичного мислення та єдності інтелектуального та емоційного сприйняття природи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державний стандарт початкової освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21 лют. 2018 р. № 87. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>
2. Збірник тез наукових доповідей студентів Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки. Том 1. Бердянськ : БДПУ, 2020. 189 с.
3. Компетентнісний підхід в освіті : теоретичні засади і практика реалізації: матеріали методол. семінару 3 квіт. 2014 р., Київ : [у 2 ч.]. Ч.1 / Нац. акад.пед. наук України; [редкол. : В.Г. Кремень, В.І. Луговий, О.І. Ляшенко та ін.] Київ : Ін-т обдарованої дитини НАПН України, 2014. 370 с.
4. Родигіна І.В. Компетентнісно орієнтований підхід до навчання. Харків : Вид. група «Основа», 2005. 96 с.

ВИКОРИСТАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ STEM-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Русін М. М.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*